

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Neufragium

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

¶ APOPHTHEGMATA.

¶ APOPHTHEGMATA.
Natura enim execrari solitus, qui primus utilitatem a natura...

¶ SIMILITUDINES.

¶ SIMILITUDINES.
Natura nihil patiur imperfectum. Et imago quae tanquam...

¶ FABULA.

¶ FABULA.
Aethiops. Emptum aethiopiem quidam putabat ita negligentia prioris...

E tardigradis afinis equus prodit.
In eum qui ex obscuris natus parentibus clarus evasit. Vel in arrogentem & ferocem infimo tamen genere ortum.

Ex quercubus autem laxus nati.
Hom. Odys. 7.
Oυ γαρ άπό δένδρου έκει παλαίφικτα, έσθ' άπό πετρών.

¶ HIEROGLYPHICVM.
Fuere, qui per Lunae hieroglyphicam naturam humanam exprimi...

¶ FABULA.
Aethiops. Emptum aethiopiem quidam putabat ita negligentia prioris...

¶ FABULA.
Formica. Quam animantem formicam nominamus, eam fuisse quandam...

Naufragium.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

NAUFRAGIVM. Graece ναυάγιον, ναύς, & φράξις, ναυραγορ, &...

¶ BIBLICI LOC.

Naufragium Pauli, Act. 27. 39.

¶ POETICAE SENTENTIAE.

Quid. Amor. II.
Nauita sollicitum iam ventos horret iniquos,
Et prope tam lethum quam prope cernis aquam;

¶ ADAGIA.

Et aquilla non nascitur rosa, nec hyacinthus, olive & c.
In eandem sententiam quoque, Horat. Neq; imbecillum feroces...

Horat. i. Carm. 3.

illi rabur, & es triplex
Circu pectus erat qui fragilem truci
Commissit pelago ratem
Primum: nec timuit praecipitem Africum
Decertantem Aquilonibus,
Nec iristes Hyadas, nec rabiem Noti.
Ibid.

Audax omnia perpest
Gens humana ruit per vestitam nefas.

Iuven. 1. 2.

Inani, & ventis animam committe, delatè
Confusus ligno, digitis à morte remotus
Quatuor aut septem, sicut latissima tada.
Sen. Med. Act. 2.

Audax nimium, qui freta primas
Rate tam fragili perfida pupis.
Terrasq; suas post terga videns
Antum leuibis credidit auris.
Dubiosq; secant aquora cursu,
Totius tenero fidere ligno,
Inter vita, mortisq; vias,
Nimium gracili limite ducto.

Ter. Heec. 3. 4.

Non Hercle verbus Parmeno dici potest
Tantum, quam re ipsa naufragae in commodum est,
P. Itane est? S. O fortunata, nesci quid mali
Prateritis, qui nunquam es ingressus mare:
Nam alias tu omittam miseris, vitam hanc vide.
Dies triginta, aut plus eo, in nauis fui,
Cum interea sedepq; mortem expectabam miser:
Ita dixi, adversa tempestate cessi sumus.

Tibul. 12.

Luca periturus freta per patientia ventis
Ducunt instabiles sidera certarates.

Propert. 3. 5.

Ite rates curvas, & latus conexire causas.
Ista per humanae mors venit à manu.
Terra parum fuerat: terris adiecitim undas:
Fortuna miseris auxiliis arte vias.
Ancora te teneat quem non tenuere Venates?
Quid meritum dicas, cui sua terra parum est?
Ventorum est quodcumq; parat, haud ulla carina
Consequit fallit portus, & ipse sidem,
Claud. in praefat. de raptu Proicrp.

Inuenta securi primus qui nate profundam.
Et rudibus remis sollicitavit aquas:
Qui dubijs ausu committere statibus alnum,
Quas natura negat praeiur arte vias:
Tranquillus primum trepidus se credidit undis,
Littora securi tramine summa legens:
Mox longos tentare sinus, & inque terrarum,
Et leni capite pandere vela Noro.
Ast ubi paulatim praecepti audacia crevit,
Cordaq; languentem dedidit ecce metum:
Iam vagus irrupit pelago catulum, securus
Aegens hiemes, lontanumq; Notum.

Iuven. 12.

Accidit & nostro similis fortuna Catullo:
Cum plenus fluctu medius foret alveus, & iam
Alternum puppi latus evertentibus undis
Arboris incerta nullam prudentia cani
Refforis conferret opem: decidere iactu
Ceptis cum ventis, imitatus castrora, qui se
Eunuchum ipse facit, cupiens euadere damno
Testiculorum: adeo medicatum intelligit inguent.
Fundite quae mea sunt dicebat cuncta Catullus,
Praecipit are volens etiam pulcherrima, vissem
Purpuream, teneris quosq; Mecenasibus aprami.

Plaut. in Rudente.

Qui homo sese miserum & medicum dolet,
Nepruno credat sese, atq; aratem suam.

Iuven. Satyr. 14.

Parca tunicis licet atq; lacernis
Curatoris eget, qui nauem mercibus implet
Ad summum latus, & tabula distinguitur unda.

Ex Graec. Com.

Εἰς τὴν πῆλιν οὐκ ἔστιν ἡ πλάστιγγα πλῆν.
In terra egenum satias est te vivere,
Quam nauigare possidentem plurima.

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

De graui naufragio. D I A L. LIV.

Francisci Perrarcho.

D O L.

Gravi naufragio iactatus sum. R. Maris tu mihi memoras, nau-

fragium animi autem files, quasi vero vel grauius, vel maius
tu sit. Ibi est tempestas illa cupidinum: & affectum cum
repugnantia, quae vos tenens concupiscentia, speique vel
culo mentis excusso constantia, quae choris, in abo perit
mnes litorum fluxus, perque omnia maria circumuoluta
naufragium in hoc traxit, tolle cupiditatem, naufragium
aut certe periculum nauigandi magna ex parte sustulit.
in naues solum, sed in scopulos, & in mortem cogit miferi
fere omnes qui suis auspiciis in mari pereunt, prius in an
re, priusque illos auaritia demerferit vnda quam pesage.
quidem sine praecipitatione cupiditas, quicquid enim vult
stium vult, morasque omnes, & illarum comites sunt, quae
breuisin exitum via, & crebri prima naufragi cauda est. In
naufragio vexatus sum. R. Didicisti Deum orare, vorare, &
pacifici multa, quorum teli metus causa fuit, tu tamen ego
dem terre reddidit. Non impune Deus luditur, odia illi datur
D. Fedam naufragium passus sum. R. De naufragio non est
nisi qui euasit. Gaude igitur saluus, & doctior. Tranqui
grata solet esse memoria, sicut ex diuerso fiat praecipitatio
recordatio, quanti vero olim faceres vidisse Tritones, quos
spumeos aquarum, atque affurgentes fluctus in nubis de
monstra natantia. Habes vnde brumali nocte ante focum
horrificas narres attonitis, trepidulamque famuliam ab
suspendas, iam quid sit poetica tempestas intelligis, & quare
dulus stupor fuit, iam notitia certa est quam bene reperi
tis, vel iactu sis addepus. D. Duro naufragio laborasti. R. S
re nihil dicitur, hoc si sapis, perpetuum documentum est
quando amplius credere vitam ventis in animum induas. D.
sus sum triste naufragium. R. Si primum, cate ne secutum
si secundum, file. Scitum est illud Publ. Mimographi. I
primum accusat qui iterum naufragium facit. D. De naufragio
fragio vix euasi. R. Nescio quid terribilius adeo sit in quibus
quam in terris, quandoquidem in altero morientem, in
quid optabilis vermium cibum esse quam piscium. Polypu
men enatahi, cura ne iterum fracto vitam remo, aut lacert
tabellae. Dilce terrenum animal terram pati, & coelum volu
re, quam pelagus.

Difficile naufragium pertulit, qui ventorum rationem
ter infexit. Veget. lib. 4. c. 38.

Ars est res nautica, si quid aliud, nec dicitur obiter: sed in
cenda est, vt in cam solam cura intendatur, ne cohiber
gantur. Thucyd. lib. 1.

Non imprudenter à quodam dictum est. Insolemiam nau
igne esse violentiorem. Confiant. Manas. Anual.

Crudelitatis genus est, ultra naufragium velle defecere, &
ad dispendia cogere, quibus inopem vitam probantur
ricula fecisse. Cassiod. lib. 4. epist. 7.

APOPHTHEGMATA.

Bios nauigans cum sclerosis & impiis hominibus cum
taretur in summa maris tempestate, alios deos implorabat
Silete (inquit) ne vos hic nauigare sentiant Dii. Laertius
cap. 6.

Bios nauigans cum pessimis hominibus, in piratis incidit
tribus illis: Peribimus, si agnoscamur: Atego, inquit, nil ager
mur peribo. Laert.

Plato, Alfidue monebat fugiendum esse mare, perinde ac
bitatus magistrum. Brusi. l. 4. c. 35.

Aristoteles dicebat, per omnem vitam tritum de perit
Quod multo secretum aliquid commisit. Quod eo nauigat
quo pedibus ire licuisset. Quod vnum diem in rebus man
Ant. Mel. par. 1. serm. 17. Hoc autem Stobaeus ascribit ad
Cat.

Glaucos Comicus dicebat iucundius esse in mari pedem
quam in terra nautam. Stob. ser. de naufragio.

Anacharsis, percontanti, quae naues essent tuas ille (Quae
quit, in sicum protraxit sunt. Solebant enim olim naues su
sibus, quibus mare nauigabile non est machinis quibusdam in
cum perahi, Anacharsis sensit omnem nauigandi vim per
losam. At ille de genere nauigiti percontabatur. Sunt enim
ca, oneratae, actuantque naues, aliaque diuersi generis, atque
alia est alia aduersus tempestatem instructor. Laertius lib. 1. serm.
cap. 9.

Idem, quum rogasset quendam, quanta esset spiritudo rabi
rum nauicarum? Isque respondisset, quatuor digitosum
lum, inquit, absunt à morte qui nauigant. Notant ogonon
auaritia, qui lucri gratia semet in manifestum vix dist
coniciunt. Scythae nesciunt nautica commercia, sed palmas
nati viuunt. Laert. l. 1. c. 9.

Inani, & ventis animam committe delatè
Confusus ligno, digitis à morte remotus
Quatuor aut septem, sicut latissima tada. Et

Idem, cuidam roganti, vtrum arbitrarer plures esse mortuos
quam viuos? Nauigantes, inquit, in vno numero ponit. D
rans, an hi essent inter viuos habendi, qui vnam vadit
cap. 9.

PC

POLY

hinc commississent. Laert. l. i. c. 6. Dion hoc a scribis Srob. ...

rerum omnium parit initia, necessitas vero cogit ad effectum, quae ex illius primordiis pendit, has ordo sequitur, id est, contextus & dispositio temporis rerum perficiendarum. Merc. Trismogist. Afilep. p. 14.

Necessitas breuibz clauditur terminis, opinio nullis. Ficin. epist. lib. 3.

Necessaria nobis passim parata sunt, ad superflua laboramus. idem ibid.

Necessarium quodammodo attinet ad bonum, quatenus tanquam utile conferens ad finem certum eligendum, & haec conditio necessarii aliena est a malo. Idem in Dion. Areop. de divinis nominibus.

Audivi viros ad necessitatem redactos praetium instaurasse, & superiorem quam acceperunt calamitatem emendasse. Herodot. lib. 8.

Vbi necessitas incumbit, non diu disputandum est, sed celerrime & fortiter dimicandum. Thucyd. lib. 4.

Hominibus quotidiani victus inopia laborantibus necessitas auctantiam facile praeberet. Dion. Halic. lib. 1.

Vetus illud recte admodum se habet, debere nos non ea petere, quae voluntibus nobis evenient, sed ea velle quae ex necessitate quadam eveniunt. Neque vitam nostro ipsorum arbitrio ducimus, neque in nostra potestate ea sita est, sed ut visum fuerit fortuna ita vivendum est, & quale factum nostro vitae curriculo destinatum, talem quoque vitam nostram esse necessarium est. Atq; haec ita sunt, siue nos non velimus, siue velimus. Dion. lib. 38.

Hominibus vel ea quidem quae suavisima sunt ne dum hostilia dixerim in sponte sua vitioque gesserint, sed inuiti forte coactique operum pretio locent, haud quam sunt voluptati futura, sed laboriosa potius videbuntur, dum cogit necessitas. Procop. de bello Goth. lib. 3.

Dum necessitas urget & formido ingruit, quae rectiora sunt factu utcumque & leuiter degustamus. Ath. lib. 3.

Inuentrix consiliorum omnium est necessitas. Heliodor. libro 6. primo.

Artium alias a principio necessitas constituit, & haec usque conseruat. Omnia docuit necessitas: quam enim rem necessariam non inueniret necessitas? artem texendi, aedificandi, medicinam, agriculturam, & quaecumque circa agriculturam versantur producta. Ahas vero voluptas quadam, &c. Plurarchus apud Srobaurum sermon. 8.

Efficacior est omni arte imminens necessitas. Curt. lib. 4.

Necessitas ante rationem est, maxime in bello. lib. 7.

Efficacior est in aduersis necessitas quam ratio. lib. 8.

Vltimum ac maximum telum necessitas. Livius. Decad. 1. libro 4.

Parandum est necessitati, quam ne dii quidem superant. Decad. 1. lib. 9.

Necessitudo etiam timidus fortes facit. Salust. de coniuratione Catil.

Gravissimi sunt moribus irritatae necessitatis. Salust. in Iracmen.

Humane imbecillitatis efficacissimum duramentum est necessitas. Val. Max. l. i. c. 7.

Necessitatis magnitudo excusationis in se plurimum habet. Proc. de bello Goth. lib. 3.

Necessitate nihil est violentius. Nicetas in Bald. Flandro.

Ordo discordiae nutriuntur: at ubi necessitas incumbit, postpositis priuatis causis & odiis in commune consilium. P. Orosius, hist. lib. 2. cap. 16.

Magnum vim habet necessitas, ea ingentes stimulos addit. P. Arnob. 7.

Necessitati parere semper est sapientis habitum. Arn. Ferron. lib. 6.

Est necessitas legibus excepta, quae leges donec cunctis in famis periculum ad eumque rerum suarum statum redigantur, vt necesse nec familias suas tueri possint, expectari nolunt. Fr. Guicard. hist. lib. 10.

Concedendum est aliquid necessitati atque periculo quod haud dubio omnium salutem trahit. P. Iouius. hist. lib. 11.

Necessitas.

DEFINITIO. ET ETYMOL.

NECESSITAS siue necesse. Graece ἀνάγκη, ἰσχύς, & ἀναγκαστικός, ἰσχύς, ἰσχυρῶς dicitur. Est autem necessarium, quod non potest iterum haberi, sic, Arist. l. 4. Meteor. p. 1. sic.

POETICAE SENTENTIAE.

Ter. Adelph. 4. 7. Plauti tibi factum Misio? M. Non si que am... Perand. per Aufo. Silius 7. Antholog. Sac. Iac. Bill. Ridiculum est, id quod ante necessitatem fecimus in necessitate obliuisci.

APHORISMATA.

PHILOSOPHICAE SENTENTIAE.

Necessitas alia ita significat, vt si res cuius gratia futura sit, hoc necesse est, alia ita, vt sic habeant, aptaque natura ita sint. Necessitas duplex, alia secundum naturam, quae est ex vi naturae, alia secundum causam mouentem.

Pitracus, Tantam necessitatis vim esse dicebat, vt nec dii ipsi reluctari possint. Laert. l. i. c. 5. Thales interrogatus, quid esset in tota rerum natura robustissimum? Respondit, necessitas: superat enim omnia. Laert. libro 1. cap. 1.